

УДК 784.1(477.81)«II пол. XXст.»

Г.С. Горох

**ВОКАЛЬНО-ХОРОВА ЛАНКА ЯК ЯВИЩЕ У ХОРОВОМУ МИСТЕЦТВІ
II ПОЛ. XX СТОЛІТТЯ (НА ПРИКЛАДІ РІВНЕНЩИНИ)**

Постановка проблеми, аналіз останніх досліджень. У період відродження культурних та духовних надбань українського народу самодіяльний хоровий спів стає визначальним у дослідженні та популяризації української музичної спадщини. Вокально-хорова ланка, як структурна одиниця малої форми хорового співу, набула поширення в радянський період розвитку України з 40-50-х років XX ст.

На Рівненщині популяризація хорових ланок була досить значною. Здебільшого в такі колективи, кількістю 9-12 осіб, об'єднувались жителі одного або кількох сіл, переважно робітники, що прагнули донести до слухача українську пісню, народну звичаєвість.

Хор-ланки виникли, як проміжна форма між вокальним ансамблем та хоровим колективом, у період розвитку радянської хорової самодіяльності перестали існувати, трансформувались у вокальні колективи, на початку 1990-х рр. XX ст. Недостатність вивчення феномену становлення хорових ланок та чинників, що сприяли їх розвитку визначають актуальність обраної теми.

Метою даного дослідження є аналіз вокально-хорової ланки як специфічного явища у хоровому мистецтві II пол. XX ст. на прикладі Рівненщини.

Спеціальна література, яка б висвітлювала діяльність хорових ланок в Україні загалом та на Рівненщині зокрема на сьогодні майже відсутня. Лише в поодиноких розвідках знаходимо згадки про їх становлення та розвиток. Так, у статті Л. Гапон згадується про хор-ланку як специфічну форму сільської хорової культури радянської доби [2]. Публікація М. Корнійчук висвітлює діяльність хор-ланки с. Кураш Дубровицького району [6], В. Кобрись – хор-ланки колгоспу ім. Ватутіна Степанського району [5], стаття Л. Нагорного присвячена хор-ланці с. Золотолин Степанського району [8; 4], С. Шевчука – хор-ланці з с. Лісове Дубровицького району [12; 4].

У брошурі М. Пономаренка «Становлення та розвиток самодіяльного виконавства на Рівненщині» містяться дані про діяльність хор-ланок у краї [9]. Цікавою для аналізу є праця Т. Кидун про Є. Хоружу, учасницю хор-ланки з с. Сінчиці Заріччянського району [4], яка вміщує короткий нарис про життя і творчість Є. Хоружої та діяльність хор-ланки. Більш детальну інформацію про вокально-хорові ланки на Рівненщині знаходимо у фондах Державного архіву Рівненської області (далі ДАРО).

Основні результати. Як зауважує Л. Гапон, виникнення хорових ланок бере початок із сільських ансамблів, з яких у селах і формуються хорові ланки. Натомість, за їх прикладом у міському середовищі виникають професійні та аматорські фольклорно-етнографічні ансамблі. Далі автор зазначає, що з 70-х рр. XX ст. у західних областях України триває відродження традиційної народної музичної культури, що реалізується через проведення різного роду фестивалів, оглядів художньої самодіяльності трудящих, концертів, присвячених річницям створення Союзу РСР, Дням народження В. Леніна тощо [2; 295]. Саме через ці форми художньої самореалізації і проявляли себе хорові колективи та їх учасники.

Перші відомості про хорові ланки на Рівненщині, що містяться в ДАРО м. Рівне, відносяться до 1950-х рр. У той період їхня діяльність пов'язана з кущовими, районними та обласними оглядами творчості району. Про їхню активність свідчать і листи обліку хорових колективів самодіяльної Рівненщини.

За даними архівних матеріалів, одними з перших були створені хор-ланка колгоспу ім. Кірова с. Хорів Острозького району (12 осіб, заснована у 1950 р.), хор-ланка сільського клубу с. Плоска Ровенського району, з 10-ти учасників, створена 1951 р. [5; арк. 50].

Варто зазначити, що при аналізі архівних матеріалів трапляються розбіжності. Зокрема, у справі 48, арк. 50 опису Р-597 подається інформація, відмінна від тієї, що міститься в арк. 12 того ж опису стосовно хор-ланки с. Плоска Ровенського району. Так, в арк. 50 датою заснування колективу подано 1951 р., кількість учасників – 12, а в арк. 12 – 1948 р. та 9 учасників. На жаль, такі казуси є доволі частими, що не дає змоги оперувати точними даними та конкретизувати аналіз матеріалу.

1951 роком датовано заснування хор-ланки с. Дроздів Тучинського району (13 учасників). 1955 р. створено відому на теренах Рівненщини хор-ланку с. Золотолин Степанського району з 12 учасників [4; арк. 9].

Зазвичай, керівниками хорових ланок виступали аматори хорового співу, – ланкові, колгоспники, робітники, що не мали спеціальної освіти. Лише зрідка вони мали музичний фах або ж піврічні курси підготовки художніх керівників. Так, хор-ланкою с. Хорів керувала колгоспниця, колективом с. Плоска – музикант, завклубом Іващук [5; арк. 12], хор-ланкою с. Дроздів – завклубом с. Дроздів М. Васильчук [5; арк. 183], хор-ланкою с. Дерть Рокитнівського району – вчителька У. Комарчук. Керівником хор-ланки колгоспу ім. Чапаєва с. Богданова Корецького району був завклубом І. Черемуха. Хор-ланкою клубу с. Люкча Сарненського району керувала ланкова О. Николайчук. Ланкова Г. Авдімерець, керівник хор-ланки с. Золотолин, також не мала фахової освіти.

Незважаючи на відсутність спеціальної музичної підготовки, хорові ланки неодноразово ставали призерами конкурсів та фестивалів, оскільки через українську пісню відображали силу і міць українського народного багатоголосся.

Зокрема, у статті І. Катрук «Пісня в серці відізьветься» відзначається, що на кущовому огляді в с. Великі Цепцевичі журі зацікавила хор-ланка колгоспу ім. Т. Шевченка, у колективі якої співають і ланкові, і доярки, і бібліотекарі. В їх виконанні прозвучали українські народні пісні «Два городи обробила», «Буряки я копала», «Ой, піду я до контори», «Вишита сорочка», позначені «злагожденістю, веселою піднесеністю співу» [3; 4].

Повоєнні 1950-ті рр. були найбільш плідними для розвитку вокально-хорового мистецтва та сприяли зародженню великої кількості як аматорських хорів, так і вокально-хорових ланок чи не у кожному клубі сіл Рівненщини. На жаль, чимало відомостей про їхню творчу діяльність не дійшли до нас, проте архівні матеріали дозволяють виокремити найбільш активні з них.

Так, серед хорових ланок, позначених активною діяльністю в 1950-х рр., були: хор-ланки с. Підлитки Червоноармійського району, хор-ланки колгоспів ім. Маленкова с. Дерть Рокитнівського району (1953 р.), «Комсомолец» с. Бичаль Деражненського району (1955 р.), ім. Чапаєва с. Богданова Корецького району (1955 р.), хор-ланки клубів с. Люкча Сарненського району (1953-1955 рр.) [7], с. Рубче колгоспу ім. Будьоного Олександрійського району (1955 р.), хор-ланка буряководів колгоспу «Ленінський шлях» Демидівського району (1957-1959 рр.) [8; арк. 47], хор-ланка с. Вілія Острозького району [10; арк. 18], хор-ланки колгоспів ім. Леніна Зарічненського району, ім. Ватутіна Степанського району, хор-ланки с. Федорівка Гошанського району [11; арк. 54], с. Федорівка [11; арк. 65] та с. Тріскіно Сарненського району [12; арк. 42], с. Заслав'є Рокитнівського району.

У репертуарі хор-ланок були як пісні «радянського» спрямування, як-от: С. Жданова «Партія мудрість і сила», Г. Жуковського «Смерть війни», Г. Вірьовки «Пісня про Леніна», «Колгоспна полька», так і українські народні: «Ой не шуми та сухий дубе», «Вийду я на ланку», «Ой у полі, ой у полі», «Ой у полі ще біла береза», «Ой у полі дві тополі», «Під калиною», «Над прозорою криницею», «Ой на горі пшениця, а в долині овес», закарпатська частівка «Співаночки свої весело співаю» та багато ін.

Нерідко учасники хорових ланок створювали пісні про свою ланку, своє село. Відомою була хорова ланка с. Яцковичі колгоспу ім. Свердлова Соснівського району, організована 1955 р. Керівник колективу – ланкова колгоспу Н. Огородник. У репертуарі – «Пісня про Героя соціалістичної праці М. Озерного» на музику П. Майбороди, українські народні пісні «Ой поля, поля колгоспні», «Очерет лугом гуде», а також пісня про комсомольсько-молодіжну ланку (автор Н. Огородник) [7; 4]. Популярною була і «Пісня вільських льонарок» хор-ланки с. Вілія Острозького району.

Виконували хор-ланки й пісні на слова та музику українських композиторів: П. Майбороди «Дніпро», «Розлягалися тумани», використовували творчість братніх народів: російські народні пісні «За горою у колодца», «Родина», «Сибирский лен», «Дружно хлеб мы убираем», а також пісні самодіяльних рівненських композиторів та поетів: на муз. Д. Немченка «Колгоспна хороводна», на музику самодіяльного композитора В. Кирильчука «Йшли веселі комсомолки». Проте переважну частину репертуару складали українські народні пісні, які відтворювали особливості сільського побуту, народної звичаєвості та обрядовості.

Нерідко хорові колективи та хорові ланки виступали й в обласному центрі. Так, на обласному фестивалі художньої самодіяльності, що відбувався на літній естраді парку ім. Т. Шевченка 28 травня 1961 р., був позитивно відзначений виступ хор-ланки с. Сенчиці Зарічненського району. Її учасники виконували сучасну народну пісню «Від Полісся до Москви столиці» [9; арк. 36]. А в програмі концерту самодіяльності Володимирецького району на обласному фестивалі у м. Ровно зазначається про виступ молодіжно-комсомольської хор-ланки с. Сінне Гошанського району з номером «Вечір над Боржавою» М. Машкіна [9; арк. 42].

Слід відзначити, що на районні та обласні огляди творчості потрапляли лише кращі хорові колективи та вокально-хорові ланки, відібрані на кущових сільських оглядах. До прикладу, з

програми заключного концерту обласного огляду художньої самодіяльності Рівненщини 25 грудня 1955 р. дізнаємось, що для виступу на обласному рівні обрали хор-ланки колгоспу ім. XVIII партконференції Сарненського району, колгоспу «Правда» Степанського району, ланку ім. Леніна Клесівського району [6; арк. 30-35].

Великою честю було бути обраним на обласний чи республіканський огляди. Це сприяло зростанню популярності, про що свідчать спогади учасників колективів. У праці про Є. Хоружу, учасницю хор-ланки с. Сенчиці, є відомості про цей виступ: «У січні 1954 року хор-ланка колгоспу «Зоря комунізму» с. Сенчиці виступила на славетній сцені театру ім. І. Франка в м. Києві. Це був небувалий успіх для поліщуків. Пам'ять про той виступ зберігають фотокартки в домі кожної учасниці того концерту. Співали пісню «Косив мій Ваня сіно». Вона так заповонила слухачів, що одразу потрапила на всесоюзне радіо» [4; 13].

У статті В. Кобриць «Збираймося в ланку» йдеться про успіхи хор-ланки с. Кураш Дубровицького району: «Хору-ланці аплодують журналісти на вечорі-зустрічі з читачами в районному Будинку культури, односельчани-юнаки, що йдуть служити в Радянську Армію, їх запрошують брати участь у телевізійних передачах, записують на радіо...» [5; 4]. Неодноразово хорові ланки виступали на Всесоюзних оглядах, отримували різного роду нагороди та грамоти.

За Наказом № 376 по Ровенському обласному управлінню культури від 29 грудня 1955 р. «Про заохочення учасників обласного огляду художньої самодіяльності 1955 р.» за досягнення високої майстерності у виконанні, показі художньо повноцінного репертуару на обласному огляді сільської самодіяльності посила: II місце: хор-ланка колгоспу ім. Леніна Клесівського району, керівник Н. Згурська та хор-ланка с. Золотолин колгоспу «Правда» Степанського району, керівник Г. Авдимірець. III місце: хор-ланка колгоспу ім. Свердлова Соснівського району, керівник Н. Ф. Огородник [2; арк. 3]. Хор-ланка Сарненського району (кер. М. Кравченя) була відібрана на обласний фестиваль, присвячений 50-річчю утворення СРСР. Виступали учасники хор-ланки і в Білоруській РСР [14; арк. 15].

За підсумками фестивалю художньої самодіяльності Рівненщини 1961 р., присвяченому XXII з'їздові КПРС, за активну творчу діяльність були нагороджені хор-ланка с. Сінне Гощанського району (друга премія), хор-ланка колгоспу Чапаєва с. Бриків Корецького району, хор-ланка с. Князівка Березнівського району, хор-ланка колгоспу «Зоря» с. Берестя Дубровицького району, хор-ланка с. Сенчиці Зарічненського району (третя премія). Крім того, грамотою виконкому обласної Ради депутатів трудящих та президії обласної Ради професійних спілок нагородили хор-ланку с. Судче Зарічненського району [1; арк. 150].

У програмі обласного фестивалю самодіяльного мистецтва Рівненщини, присвяченому 50-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції (14-21 травня 1967 р.), диплом III ступеня отримала хор-ланка колгоспу «Ленінський шлях» Млинівського району. Колектив виконував твір самодіяльного рівненського композитора Д. Немченка «Пісня ланкової» та пісню на слова і музику хор-ланки: «Приїжджайте до нас» [13; арк. 38]. Варто відзначити, що керівником цього колективу була знана на теренах краю Герой Соціалістичної Праці, депутат Верховної Ради СРСР Антоніна Гладчук [3; арк. 2].

Аналогічну нагороду, диплом III ступеня, отримала хор-ланка с. Кураш Дубровицького району, виконуючи українські народні пісні: «Понад моїм садом», «Ой, там за горою» [13, арк. 31]. На обласному фестивалі, присвяченому XXV з'їзду КПРС (1976 р.), цей колектив нагороджений I премією [11; 2].

Варто наголосити, що хор-ланка с. Кураш була досить популярною на теренах Рівненщини. В різний час її керівниками були О. Чернявська, М. Корнійчук (з 1967 р.), П. Степанюк (з 1970 р.). Хор-ланка двічі ставала лауреатом Республіканських фестивалів, присвячених 50-річчю СРСР та 100-річчю з Дня народження В. Леніна [14; арк. 12], її виступи транслювались по республіканському телебаченню. Під керівництвом П. Степанюка у 1973 р. колектив був відзначений грамотою Президії Верховної Ради України, а в 1975 р. отримав «звання самодіяльної народної» хор-ланки.

На Всесоюзному огляді самодіяльної художньої творчості, присвяченому 40-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні, медаллю лауреата нагороджений і П. Степанюк. Такі ж нагороди отримали М. Івашина, учасниця хор-ланки клубу с. Білятичі Сарненського району; В. Шокот, солістка хор-ланки клубу с. Федорівка Сарненського району; С. Черненко, керівник хор-ланки колгоспу ім. Ватутіна Дубнівського району; Г. Євтушенко, керівник хор-ланки клубу с. Озеряни Дубенського району [15; арк. 8-9].

Не менш відомою була і хор-ланка з с. Лісове Дубровицького району, заснована 1964 р. Окрім постійних виступів на районних та обласних фестивалях художньої самодіяльності і різного роду концертах, її учасники були лауреатами республіканського радіоконкурсу «Золоті ключі». Керівник колективу Ф. Грицюк постійно спілкувався зі старожилами різних сіл, записував автентичний фольклор та тексти обрядових пісень, які потім виконували учасники ланки. Як зазначається у статті

С. Шевчука про хор-ланку з с. Лісове, концертна програма колективу налічувала понад 100 пісень, серед яких – пісні про радянське життя, колисанки, пісні про рідну землю [12; 4].

Починаючи з 80-х рр. популяризація хорових ланок на Рівненщині дещо зменшується. На обласному святі, що проходило 1987 р. у м. Рівне, були представлені: хор-ланка с. Острівці Володимирецького району, хор-ланка с. Листвин, хор-ланка колгоспу ім. Котовського Дубенського району, хор-ланка с. Кураш Дубровицького району, хор-ланка с. Мутвиця, с. Соломир Зарічненського району, хор-ланка колгоспу «Мир» Острожського району, хор-ланка с. Білятичі Сарненського району та хор-ланка с. Крупець Червоноармійського району [16; арк. 18-27].

Нерідко в обласному центрі проходили різного роду мистецькі ярмарки, в яких були задіяні кращі художні колективи Рівненщини. Так, на ярмарці 1986 р. для рівнян виступали хор-ланка с. Білятичі Сарненського району, хор-ланки с. Лісове, с. Кураш Дубровицького району, хор-ланка с. Хрінники Млинівського району [16; арк. 31-32]. Таким чином, на Рівненщині вокально-хорові ланки набули популяризації, здебільшого, в сільському середовищі.

Архівні матеріали дозволяють навести наступні статистичні дані, які показують кількісний склад хорових ланок та кількість їх учасників по районах станом на 1 січня 1988 р. [17; арк. 10].

Райони	Хор-ланки	Учасники
Березнівський	3	34
Володимирецький	19	228
Гоцанський	4	58
Дубнівський	14	191
Дубровицький	21	225
Зарічнянський	13	106
Здолбунівський	3	42
Корецький	3	43
Костопільський	5	53
Млинівський	–	–
Острозький	17	184
Ровенський	5	52
Рокитнівський	13	148
Сарненський	16	185
Червоноарм.	9	97
м. Дубно	–	–
м. Ровно	–	–
Всього	145	1646

Відтак, можемо стверджувати, що до кінця 80-х рр. на Рівненщині найбільш активно хор-ланки діяли в Дубровицькому (19), Володимирецькому (19), Сарненському районах (16). Дещо меншим їх поширення було у Дубенському (14), Зарічненському (13) та Рокитнівському (13) районах. Як свідчать статистичні дані, в обласних центрах діяли, здебільшого, аматорські та народні хорові колективи, і хор-ланки там не створювались. Також незначною була їх кількість в Рівненському (5), Здолбунівському (3), Корецькому (3), Костопільському (5), Березнівському (3) районах. Досить дивним є те, що немає даних стосовно діяльності хор-ланок у Млинівському районі, оскільки, починаючи з 50-х рр., їхня кількість саме в цьому районі була значною. Про це свідчать матеріали архівів, де зазначається, що хор-ланки з Млинівського району неодноразово нагороджувалися за активну діяльність.

Висновки: Отже, в хоровому мистецтві Рівненщини вокально-хорові ланки набули значної популяризації. У віддалених районах Рівненщини, на Дубровиччині, Рокитнівщині, Зарічненщині, Володимиреччині, Сарненщині зустрічаємо найбільший розквіт вокально-хорового мистецтва загалом та хор-ланок зокрема. Значних успіхів хор-ланки досягли, буручи участь у районних, обласних та Республіканських фестивалях самодіяльності трудящих, мистецьких ярмарках, концертах, виступаючи для жителів інших сіл та районів області, популяризуючи мистецтво рідного краю.

Список використаної літератури

1. **Бенч-Шокало О.** Український хоровий спів: актуалізація звичаєвої традиції: навч. посіб. / О. Бенч-Шокало. – К. : Ред. журн. «Укр. Світ», 2002. – 440 с.
2. **Гапон Л.** До проблеми виховання співака у вторинному народному ансамблі / Л. Гапон // Вісник Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка. Сер. «Філол. наук.» – Вип. 43. – 2010. – С. 294–301.
3. **Катрук І.** Пісня в серці відізветься [кущовий огляд художньої самодіяльної в Великих Цепцевичах] / І. Катрук // Ленінська зоря. – Володимирець, 1984. – 3 квітня.
4. **Кидун Т. Д.** Євдокія Хоружа. Бібліографічний нарис. – Серія: «Краєзнавство» / Т. Кидун. – Зарічне. – 2008. – 65 с.
5. **Кобрись В.** Збираймося в ланку [про хор-ланку колгоспу ім. Ватутіна Степанького району] / В. Кобрись // Культура і життя. – 1972. – 24 серп.
6. **Корнійчук М.** Розбуджені піснею ранки [про хор-ланку з с. Кураш Дубровицького району] / М. Корнійчук // Зміна. – 1967. – 19 лип.
7. **Мельникова Г.** Колгоспний ансамбль [про хор-ланку з колгоспу «Ленінський шлях»] / Г. Мельникова // Червоний прапор. – 1959. – 13 груд.
8. **Нагорний Л.** Колгоспний ансамбль [про хор-ланку с. Золотолин Степанького району] / Л. Нагорний // Червоний прапор. – 1959. – 13 груд.
9. **Пономаренко М.** Становлення та розвиток самодіяльного виконавства на Рівненщині (хор та вокальне мистецтво) / М. Пономаренко. – Рівне, 1993. – 55 с.
10. **Рябунець В.** Пісня – доля його [про керівника хор-ланки с. Кураш Дубровицького району] / В. Рябунець // Червоний прапор. – 1990. – 8 квіт. – С. 3.
11. **Степанюк П.** Відзнаки самодіяльним митцям / П. Степанюк // Поліський маяк. – 1976. – 9 груд.
12. **Шевчук С.** Пісні щасливої долі [про хор-ланку з с. Лісове Дубровицького району] / С. Шевчук // Червоний прапор. – 1984. – 3 серп.

Архівні джерела

1. ДАРО, ф. 204, оп. 4, спр. 653, 159 арк.
2. ДАРО, ф. 478, оп. 3, спр. 22, 80 арк.
3. ДАРО, ф. 478, оп. 3, спр. 603, арк. 6.
4. ДАРО, ф. 597, оп. 1, спр. 47, 105 арк.
5. ДАРО, ф. 597, оп. 1, спр. 48, 186 арк.
6. ДАРО, ф. 597, оп. 1, спр. 53, 343 арк.
7. ДАРО, ф. 597, оп. 1, спр. 54, 332 арк.
8. ДАРО, ф. 597, оп. 1, спр. 118, 80 арк.
9. ДАРО, ф. 597, оп. 1, спр. 154, 132 арк.
10. ДАРО, ф. 597, оп. 1, спр. 177, 70 арк.
11. ДАРО, ф. 597, оп. 1, спр. 207, 78 арк.
12. ДАРО, ф. 597, оп. 1, спр. 227, 55 арк.
13. ДАРО, ф. 597, оп. 1, спр. 270, 114 арк.
14. ДАРО, ф. 597, оп. 1, спр. 506, 17 арк.
15. ДАРО, ф. 597, оп. 1, спр. 674, 46 арк.
16. ДАРО, ф. 597, оп. 1, спр. 685, 116 арк.
17. ДАРО, ф. 597, оп. 1, спр. 704, 35 арк.

Резюме

Аналізуються процеси зародження, розвитку та популяризації вокально-хорових ланок на Рівненщині. На основі матеріалів фондів Рівненського обласного державного архіву (м. Рівне) узагальнено статистичні дані щодо їх діяльності. Здійснений аналіз творчості окремих вокально-хорових ланок краю.

Ключові слова: хор, малі форми хорового співу, вокально-хорова ланка, самодіяльний хоровий колектив.

Summary

Goroh G. Vokal and choral link as a phenomenon in the choral art in the II half of XX century (on the example of the Rivne area)

Analyzes the processes of conception, development and popularization of vocal and choral parts as part of amateur art of the second half of the twentieth century in the Rivne region.

It was found that the matter concerned mainly representatives of method agencies or later, in modern terms – the teaching staff of the former institutions of culture, who knows the historical period and often was involved to some extent or to prepare an appropriate repertoire of such groups or participated in their assessment, acting as a jury member of various reports, surveys and contests.

Emphasized that leaders often analyzed groups were themselves representatives of agricultural production. So these art groups largely served as increasing artistic culture, social activism Ukrainian village.

The essence of these groups, the specificity of their organization in the production of the western village forms disclosed repertoire selection; The features concerts that took place directly in field conditions.

Much attention is given to forms of preparation of the participants, drawn attention to the role of festival movement, organized at the regional level in the spread of this form of self-actualization rural population.

Based on the material assets of the Rivne Regional State Archive (m. Rivne) generalized statistics on their activities. Done sufficiently detailed analysis of the work of different vocal and choral parts of the province. Emphasized the role of amateur composers who knew the possibility of performing the participants themselves often participated in concert performances of such groups.

A lot of attention is paid to the analysis of the repertoire of these groups, which had its own specificity that was that was essential in carrying patriotic, industrial themes; songs about the homeland, Ukrainian village; often the participants themselves created the song on their link. And although artistically these songs were imperfect, but they were imbued with sincerity, faith in a better future.

Performed such groups and repertoire, specially prepared by professional composers for amateur performances (P. Mayboroda, Revutsky). in the repertoire of many such groups were songs and other Soviet republics, whose purpose – an international education participants and spectators.

The author focuses on the selection form teams to participate in competitions and festivals, as well as regional surveys; detects the optimal bonuses in art collectives. Based on local archives, examines in detail forms awards winning teams.

Drawing materials statistics proved that in the early 80's the popularity of such forms of participation in amateur something falls, focuses on enhanced classroom that could hold only artistic groups that have special conditions for activities accompanist, facilities and so on. So clotting participation in such groups are a feature of the next period of development of the region and the state as a whole. However, at a certain stage of national history these teams performed their important function of attracting people to the artistic culture, learning the basics of art. These groups have formed and most actively functioning in the northern regions of Rivne region that is least had the opportunity to organize a full-fledged cultural services local people.

Attention is paid also highlight the role of regional methodological centers at various levels, involved in organizational activities such amateur groups.

The paper is widely used archival material, which makes the following conclusions convincing author.

Key words: choir, small forms of choral singing, vocal and choral link, amateur choirs, amateur staff, teaching services, social activity, patriotic repertoire, amateur composers, creativity, northern parts of the region.

Аннотация

Горох Г.С. Вокально-хоровое звено как явление в хоровом искусстве II пол. XX века (на примере Ровенщины)

Анализируются процессы становления, развития и популяризации вокально-хоровых звеньев на Ровенщине. На основе материалов фондов Ровенского областного государственного архива (г. Ровно) обобщены статистические данные касательно их деятельности. Осуществлен анализ творчества отдельных вокально-хоровых звеньев Ровенщины.

Ключевые слова: хор, малые формы хорового пения, вокально-хоровое звено, самодеятельный хоровой коллектив.

Надійшла до редакції 12.11.2014 р.